

Δείκτες Ποιότητας κατευθυντήριας οδηγίας

Κατάθλιψη σε ενήλικες: Θεραπεία και Διαχείριση

Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας

Ιούλιος 2026



Δείκτες Ποιότητας για την προσαρμοσμένη κατευθυντήρια οδηγία NG222 του Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας και Αριστείας στην Περίθαλψη του Ηνωμένου Βασιλείου (National Institute for Health and Care Excellence – NICE) «Depression in adults: treatment and management» στο σύστημα υγείας της Κύπρου

Εισαγωγικό σημείωμα

Η κατευθυντήρια οδηγία NG226 «Depression in adults: treatment and management» του Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας και Αριστείας στην Περίθαλψη (National Institute for Health and Care Excellence – NICE) του Ηνωμένου Βασιλείου (ΗΒ), αναπτύχθηκε το 2015, επικαιροποιήθηκε τελευταία φορά τον Ιούνιο του 2022, και τέθηκε στη διάθεση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), ως αποτέλεσμα συμφωνίας άδειας χρήσης με τον οργανισμό NICE, με σκοπό την προσαρμογή της κατευθυντήριας οδηγίας στην πραγματικότητα του συστήματος υγείας της Κύπρου. Γι' αυτό τον σκοπό, ο ΟΑΥ απευθύνθηκε στην Κύπρο σε ιατρούς με ειδίκευση/εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα της ψυχιατρικής και της παθολογίας/πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, σε άλλους/ες σχετικούς/σχετικές επαγγελματίες υγείας στους τομείς της ψυχολογίας, νοσηλευτικής ψυχικής υγείας και φαρμακευτικής και σε εκπροσώπους ασθενών συγκροτώντας Τεχνική Επιτροπή Ειδικών (ΤΕΕ). Τα μέλη της ΤΕΕ, στο πλαίσιο μιας σειράς συνεδριάσεων, αξιολόγησαν το πεδίο εφαρμογής και το πλήρες κείμενο της κατευθυντήριας οδηγίας και πραγματοποίησαν αλλαγές, εφόσον αυτές υποστηρίζονταν επαρκώς από επιστημονικά στοιχεία. Επιπλέον, η ΤΕΕ εξέτασε τους δείκτες ποιότητας που σχετίζονται με τη διαχείριση της κατάθλιψης και έχουν αναπτυχθεί από το NICE για το Εθνικό Σύστημα Υγείας (National Health Service - NHS) του ΗΒ, ή προτάθηκαν από μέλη της Τεχνικής Επιτροπής Ειδικών, τους αξιολόγησε ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής τους στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓεΣΥ) της Κύπρου και επέλεξε όσους κρίθηκαν κλινικά συναφείς και τεχνικά εφικτοί. Στη διαδικασία προσαρμογής, η ΤΕΕ βοηθήθηκε, σε οργανωτικό και μεθοδολογικό επίπεδο, από τον ΟΑΥ και από εξωτερική επιστημονική Υποστηρικτική Επιτροπή (Secretariat).

Δείκτες ποιότητας

Συνολικά, η ΤΕΕ προτείνει τέσσερεις Δείκτες Ποιότητας που σχετίζονται με την κατευθυντήρια οδηγία για τη διαχείριση της κατάθλιψης, για εφαρμογή στο ΓεΣΥ. Με βάση τη δυνατότητα εφαρμογής τους σε τεχνικό επίπεδο, οι τέσσερεις δείκτες είναι: Δείκτης IND104, Δείκτης IND26, Δείκτης INDA και Δείκτης INDB.

Δείκτης IND104:

Κατάθλιψη και άγχος: επανεξέταση εντός 10 έως 35 ημερών

Δείκτης

Το ποσοστό των νεοδιαγνωσθέντων ατόμων με κατάθλιψη κατά τους τελευταίους 12 μήνες που έχουν επανεξεταστεί εντός 10 έως 35 ημερών από την ημερομηνία διάγνωσης.

Σκεπτικό

Τα άτομα με κατάθλιψη ή με υποκλινικά συμπτώματα θα πρέπει να παρακολουθούνται και να επαναξιολογούνται μετά την αρχική διάγνωση, συνήθως εντός 2 εβδομάδων, ανάλογα με τον κίνδυνο για αυτοκτονία. Ο συγκεκριμένος δείκτης προωθεί τη διενέργεια μίας επανεξέτασης για την κατάθλιψη μεταξύ 10 και 35 ημερών από την ημερομηνία της διάγνωσης. Για ορισμένα άτομα, αυτή ενδέχεται να μην είναι η πρώτη τους επανεξέταση, καθώς θα έχουν ήδη επανεκτιμηθεί εντός της πρώτης εβδομάδας από τη διάγνωση. Αυτή η επανεξέταση που προβλέπεται από τον δείκτη δεν θα πρέπει να αποτελεί τη μοναδική επανεκτίμηση, εκτός εάν τα συμπτώματα έχουν υποχωρήσει.

Προδιαγραφές

Αριθμητής – Ο αριθμός των ατόμων στον παρονομαστή που έχουν επανεξεταστεί εντός 10 έως 35 ημερών από την ημερομηνία διάγνωσης.

Παρονομαστής – Ο αριθμός των ατόμων με νέα διάγνωση κατάθλιψης τους προηγούμενους 12 μήνες.

Υπολογισμός: Αριθμητής διαιρούμενος με τον παρονομαστή, πολλαπλασιασμένος επί 100.

Εξαιρέσεις: Καμία

Πηγή δεδομένων: Τα δεδομένα μπορούν να συλλεχθούν από τις επισκέψεις που καταγράφονται στο σύστημα πληροφορικής του ΟΑΥ.

Ελάχιστος πληθυσμός: Ο δείκτης είναι κατάλληλος για την αξιολόγηση της απόδοσης σε επίπεδο συνόλου χώρας.

Δείκτης IND 26:

Κατάθλιψη και άγχος: ανάρρωση μετά από ψυχολογική θεραπεία

Δείκτης

Το ποσοστό των ατόμων όλων των ηλικιών με κατάθλιψη και άγχος, τα οποία παρουσιάζουν κλινική ανάρρωση μετά από ψυχολογική θεραπεία.

Σκεπτικό

Οι ψυχολογικές θεραπείες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο υποστηρίζοντας την ανάρρωση ατόμων με κατάθλιψη και άγχος. Οι ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις είναι σημαντικές για όλες τις ηλικίες, αλλά είναι ιδιαίτερα σημαντικό να είναι διαθέσιμες σε άτομα άνω των 65 ετών, καθώς αυτή η ομάδα έχει διαπιστωθεί ότι υποεκπροσωπείται στις συγκεκριμένες υπηρεσίες.

Προδιαγραφές

Αριθμητής – Ο αριθμός των ατόμων στον παρονομαστή που παρουσιάζουν κλινική ανάρρωση μετά από ψυχολογική θεραπεία.

Παρονομαστής – Ο αριθμός των ατόμων όλων των ηλικιών με κατάθλιψη και άγχος που παραπέμφθηκαν για ψυχολογική θεραπεία και την έχουν ολοκληρώσει.

Υπολογισμός: Ο αριθμητής διαιρούμενος με τον παρονομαστή, πολλαπλασιασμένος επί 100.

Εξαιρέσεις: Καμία

Πηγή δεδομένων: Τα δεδομένα μπορούν να συλλεχθούν από το σύστημα πληροφορικής του ΟΑΥ μετά από κατάλληλες προσαρμογές για καταγραφή των απαιτούμενων παραμέτρων.

Ελάχιστος πληθυσμός: Ο δείκτης είναι κατάλληλος για την αξιολόγηση της απόδοσης σε επίπεδο συνόλου χώρας.

Δείκτης INDA:

Χρόνια χρήση βενδοζιαζεπινών

Δείκτης

Το ποσοστό των νεοδιαγνωσθέντων ατόμων με κατάθλιψη που χρησιμοποιούν βενζοδιαζεπίνη για περισσότερο από 2 συνεχόμενους μήνες.

Σκεπτικό

Οι βενζοδιαζεπίνες μπορούν να χρησιμοποιηθούν βραχυπρόθεσμα σε ενήλικες με κατάθλιψη για τη διαχείριση οξέος άγχους ή αϋπνίας. Ωστόσο, οι κατευθυντήριες οδηγίες συνιστούν περιορισμό στη διάρκεια χορήγησής τους λόγω των κινδύνων εξάρτησης, γνωστικής έκπτωσης και συμπτωμάτων στέρησης. Η παρατεταμένη χρήση προσφέρει ελάχιστο επιπλέον θεραπευτικό όφελος για την κατάθλιψη και αυξάνει την πιθανότητα ανεπιθύμητων εκβάσεων. Ο συγκεκριμένος δείκτης θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση στη συνταγογράφηση που βασίζεται σε τεκμηριωμένες πρακτικές. Το μέτρο αυτό υποστηρίζει την έγκαιρη επανεξέταση της θεραπείας, ενθαρρύνει τη σταδιακή διακοπή όπου ενδείκνυται και προάγει την ασφαλέστερη, σύμφωνη με τις κατευθυντήριες οδηγίες, διαχείριση της κατάθλιψης σε ενήλικες.

Προδιαγραφές

Αριθμητής – Ο αριθμός των ατόμων στον παρονομαστή που έχουν συνταγή για βενζοδιαζεπίνη για περισσότερο από 2 συνεχόμενους μήνες εντός των τελευταίων 12 μηνών.

Παρονομαστής – Ο αριθμός των νεοδιαγνωσθέντων ατόμων με κατάθλιψη κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών.

Υπολογισμός: Ο αριθμητής διαιρούμενος με τον παρονομαστή, πολλαπλασιασμένος επί 100.

Εξαιρέσεις: Καμία

Πηγή δεδομένων: Τα δεδομένα μπορούν να συλλεχθούν από το σύστημα πληροφορικής του ΟΑΥ.

Ελάχιστος πληθυσμός: Ο δείκτης είναι κατάλληλος για την αξιολόγηση της απόδοσης σε επίπεδο συνόλου χώρας.

Δείκτης INDB:

Ασφάλεια στη χρήση βενζοδιαζεπινών

Δείκτης

Το ποσοστό των ατόμων που έχουν συνταγή για βενζοδιαζεπίνη και εξετάζονται ετησίως για τις τιμές γενικής εξέτασης αίματος (FBC), ουρίας, ηλεκτρολυτών, ηπατικής λειτουργίας, γλυκόζης νηστείας (ή HbA1c) και λιπίδια νηστείας.

Σκεπτικό

Οι βενζοδιαζεπίνες συνταγογραφούνται συχνά για την κατάθλιψη. Συνδέονται, όμως, με σημαντικούς κινδύνους, ιδιαίτερα όταν χρησιμοποιούνται μακροχρόνια. Όταν χορηγούνται για παρατεταμένες περιόδους, ενδέχεται να συμβάλουν σε μεταβολικές διαταραχές, καθώς και σε ηπατική και νεφρική δυσλειτουργία. Η ετήσια γενική εξέταση αίματος, νεφρικής λειτουργίας, ηλεκτρολυτών, ηπατικής λειτουργίας, γλυκόζης νηστείας (ή HbA1c) και λιπιδίων νηστείας υποστηρίζει τη συνεχή κλινική παρακολούθηση και την έγκαιρη αναγνώριση αναδυόμενων προβλημάτων υγείας.

Ο παρών δείκτης ποιότητας τεκμηριώνει ότι τα άτομα με κατάθλιψη που λαμβάνουν βενζοδιαζεπίνες παρακολουθούνται κατάλληλα, προάγοντας την ασφαλή συνταγογράφηση, την έγκαιρη κλινική επανεξέταση και τη λήψη τεκμηριωμένων θεραπευτικών αποφάσεων, με στόχο τη μείωση των μακροπρόθεσμων κινδύνων και τη βελτίωση της συνολικής ασφάλειας των ασθενών.

Προδιαγραφές

Αριθμητής – Ο αριθμός των ατόμων στον παρονομαστή που έχουν παραπομπή για αξιολόγηση γενικής εξέτασης αίματος (FBC), ουρίας, ηλεκτρολυτών, ηπατικής λειτουργίας, γλυκόζης νηστείας (ή HbA1c) και λιπιδίων νηστείας κατά τους τελευταίους 12 μήνες.

Παρονομαστής – Ο αριθμός των ατόμων με κατάθλιψη που έχουν συνταγή για βενζοδιαζεπίνη για περισσότερους από 2 συνεχόμενους μήνες κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών.

Υπολογισμός: Ο αριθμητής διαιρούμενος με τον παρονομαστή, πολλαπλασιασμένος επί 100.

Εξαιρέσεις: Καμία

Πηγή δεδομένων: Τα δεδομένα μπορούν να συλλεχθούν από το σύστημα πληροφορικής του ΟΑΥ μετά από κατάλληλες προσαρμογές για καταγραφή των απαιτούμενων παραμέτρων.

Ελάχιστος πληθυσμός: Ο δείκτης είναι κατάλληλος για την αξιολόγηση της απόδοσης σε επίπεδο συνόλου χώρας.